

NEZAVISNI OPERATOR SISTEMA U BOSNI I HERCEGOVINI

IZVJEŠTAJ
O FINANSIJSKOM POSLOVANJU NOSBiH-a
ZA I-VI 2023. GODINE

Avgust 2023. godine

**KARAKTERISTIKE FINANSIJSKOG POSLOVANJA NOSBiH-a U PERIODU
JANUAR -JUNI 2023. GODINE**

Finansijsko poslovanje NOSBiH-a u prvoj polovini 2023. godine obilježile su sljedeće činjenice:

- Tarifa za rad NOSBiH se počela primjenjivati od 01. januara, za razliku od prethodnih godina i to se odmah odrazilo i na visinu prihoda.
- Ostvarenje potrošnje u prvoj polovini godine je, u odnosu na planske pozicije, bilo manje za oko 2%, dok je istovremeno ostvarenje proizvodnje električne energije bilo veće za oko 5%.
- Nisu odobrena sredstava za kapitalne izdatke.

Ako se, po definiciji, uspješnost finansijskog poslovanja mjeri ostvarenjem bar minimalne dobiti (suficita) i održivom likvidnošću, onda se može reći da je NOSBiH u prvoj polovini 2023. godine, ostvario oba cilja. Dakle, postignuta je uravnoteženost prihoda i rashoda uz višak prihoda, a zahvaljujući tome, ni u jednom trenutku isplata dospjelih obaveza nije dovedena u pitanje.

Uredno su izmirene sve obaveze prema dobavljačima za robe i usluge, a otplata svih kredita i kamata (domaćim i stranim bankama) odvijala se u skladu sa otplatnim planovima, bez i jednog dana kašnjenja. Uz sve to, obaveze prema zaposlenima isplaćivane su prema ustaljenim rokovima, u punom iznosu sa svim porezima i doprinosima.

Kao posljedica svega navedenog, u prvoj polovini 2023. godine po osnovu tarife za rad ostvaren je višak prihoda (suficit), od 373.021 KM, što se povoljno odražava prvenstveno na likvidnost.

NOSBiH svoje finansijsko poslovanje, osim na tarifi za rad, od 2016. godine temelji i na tarifi za sistemsku uslugu.

Ukupan prihod NOSBiH-a, sa uključenim prihodom od sistemske i pomoćnih usluga, za prvih 6 mjeseci 2023. godine ostvaren je u iznosu od 63.578.434 KM, dok su ukupni rashodi, sa troškovima pomoćnih usluga, iskazani u iznosu od 54.248.597 KM, iz čega proizilazi da je ostvaren višak prihoda nad rashodima u iznosu od 9.329.837 KM. Klasifikacija finansijskog rezultata prema vrstama tarife je sljedeća:

- Po osnovu tarife za rad ostvaren je višak rashoda nad prihodima u iznosu od 373.021 KM.
- Po osnovu tarife za sistemske i pomoćne usluge ostvaren je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 8.956.816 KM.

Finansijski rezultat sa uključenim prihodima i rashodima od tarife za rad i od sistemске i pomoćnih usluga

<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Ostvareno 1-6.2023.</i>
Ukupni prihodi	66.445.212	194.685.913	63.578.434
Ukupni rashodi	58.617.838	168.857.784	54.248.597
<i>Višak prihoda/rashoda</i>	<i>7.827.374</i>	<i>25.828.129</i>	<i>9.329.837</i>

Finansijski rezultat samo po osnovu tarife za rad NOSBiH-a

<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1.-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Po odluci DERK-a za 2023.</i>	<i>Plan 2023.</i>	<i>Ostvareno 1.-6.2023.</i>
Ukupni prihodi	4.847.940	9.900.726	10.659.629	14.516.482	5.530.001
Ukupni rashodi	4.583.718	9.718.512	10.659.629	12.560.875	5.156.980
<i>Višak prihoda/rashoda</i>	<i>264.222</i>	<i>182.214</i>	<i>-</i>	<i>1.955.607</i>	<i>373.021</i>

Finansijsko poslovanje NOSBiH-a se u prvoj polovini 2023. godine zasnivalo na Odluci o tarifi za rad za 2023. godinu 04-28-5-275-39/22 od 28.12.2022. Tom odlukom utvrđen je iznos tarife od 0,0072 feninga/kWh, koju plaćaju proizvođači, i 0,0881 feninga/kWh, koju plaćaju kupci počevši od 01.01.2023. godine.

Prihod ostvaren po osnovu tarife za rad za prvih 6 mjeseci 2023. godine iznosi 5.186.467 KM i manji je od odobrenog odlukom DERK-a za 67.383 KM. Manji prihod ostvaren je zbog smanjenog preuzimanja električne energije sa mreže prijenosa u odnosu na plan.

Finansijski rezultat samo po osnovu sistemске i pomoćnih usluga

<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Ostvareno 1-6.2023.</i>
Ukupni prihodi	61.465.596	184.785.187	58.048.432
Ukupni rashodi	53.902.444	159.139.272	49.091.616
<i>Višak prihoda/rashoda</i>	<i>7.563.152</i>	<i>25.645.915</i>	<i>8.956.816</i>

Prihod prikupljen po osnovu tarife za sistemsku uslugu koristi se *isključivo* za tržišnu nabavku rezerve kapaciteta sekundarne i tercijarne regulacije, kao i nabavku električne energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sistemu te kompenzacije neželjenih odstupanja prema susjednim regulacijskim područjima. Bitno je istaći da je po tom osnovu, u posmatranom polugodištu, iskazan pozitivan saldo od 8.956.816 KM. U ovaj rezultat nisu uključeni ni prihodi ni rashodi po osnovu procesa FSKAR (FSkar) za mjesec juni. Ocjena je da bi pozitivan saldo između prihoda i rashoda, odnosno, suficit od pomoćnih usluga trebao kontinuirano iznositi najmanje 5 do 6 miliona KM, čime bi bila obezbijeđena likvidnost balansnog tržišta. To takođe upućuje na zaključak da je postojeća tarifa za sistemsku uslugu u iznosu od 0,4789 feninga/kWh, koja se primjenjuje od 01.01.2022. godine, za sada prilično izbalansirana.

NOSBiH je i u prvom polugodištu suočen sa visokim potraživanjem od kompanije Aluminij d.d. Mostar, koje je na dan 30.06.2023. iznosilo ukupno 4.725.362 KM. Struktura navedenog potraživanja je sljedeća:

<i>Red. br.</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Osnov potraživanja</i>
1.	302.552	Tarifa za rad
2.	1.857.156	Sistemska usluga
3.	1.309.558	Debalans
4.	148.022	Kamata (bilansno)
5.	1.108.074	Kamata (vanbilansno)
UKUPNO	4.725.362	

Ovdje posebno ističemo da je Uprava NOSBiH-a tokom 2019. godine preduzela sve radnje u skladu sa zakonskom regulativom i Ugovorom o preuzimanju i reprogramu duga br. OPU-IP 738/2018 od 20.12.2018. godine između kompanija *Al Trade d.o.o. Mostar*, Aluminija d.d. Mostar i NOSBiH-a kako bi se navedena potraživanja naplatila. U tom smislu NOSBiH je podnio mjenice Unicredit banke za naplatu potraživanja od Aluminija, ali banka ih je vratila NOSBiH-u sa obrazloženjem da se Aluminij d.d. Mostar nalazi u postupku finansijske konsolidacije. Odlukom Vlade Federacije BiH postupak finansijske konsolidacije Aluminija je produžen do 31.12.2023. godine i dok on traje prinudna naplata se ne može pokrenuti. Navedena potraživanja koja su evidentirana bilansno (3.617.288 KM) su u 2020. godini knjigovodstveno ispravljena na teret rashoda.

Takođe, NOSBiH je u prvom polugodištu suočen sa visokim potraživanjem od kompanije *LE Trading Banja Luka*, koje na dan 30.06.2023. iznosi ukupno 3.557.382 KM. Struktura navedenog potraživanja je sljedeća:

<i>Red. br.</i>	<i>Iznos (KM)</i>	<i>Osnov potraživanja</i>
1.	4.328	Aukcije
2.	3.381	Tarifa za rad
3.	20.677	Sistemska
4.	2.963.496	Debalans
5.	565.500	Kamata (vanbilansno)
UKUPNO	3.557.382	

Uprava NOSBiH-a je tokom 2021. godine preduzela sve radnje u skladu sa zakonskom regulativom te Ugovorom o reprogramu i izmirenju duga i redovnom plaćanju tekućih obaveza br. OPU-IP 1509/21, od 27.09.2021. godine, postignutim između kompanije *LE Trading BH d.o.o. Banja Luka* i NOSBiH-a, kako bi se navedena potraživanja naplatila. U tom smislu NOSBiH je u 2021. godini, po osnovu tog ugovora, naplatio prvu ratu u iznosu od 285.131 KM, bankarsku garanciju u iznosu od 221.000 KM te podnio mjenice Novoj banci a.d. Banja Luka za naplatu potraživanja od kompanije *LE Trading*. Nova banka je obavijestila NOSBiH da se mjenica nalazi na četvrtom mjestu po redoslijedu prioroteta za naplatu. U oktobru 2022. godine otvoren je stečajni postupak nad dužnikom *LE Trading BH d.o.o. Banja Luka*. Status naplate ovih potraživanja je neizvjestan. Navedena potraživanja (2.991.882 KM) su u 2021. godini knjigovodstveno ispravljena na teret rashoda.

BILANS STANJA NA DAN 30.06.2023.

Redni broj	POZICIJA	Iznos po odbitku ispravke vrijednosti		
		Stanje na dan 30.06.2022.	Stanje na dan 31.12.2022.	Stanje na dan 30.06.2023.
	A K T I V A			
	DUGOROČNA IMOVINA	14.172.189	13.288.331	12.472.948
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema	13.763.572	12.930.663	12.087.195
2.	Imovina s pravom korištenja	-	-	-
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine	-	-	-
4.	Nematerijalna imovina	253.286	207.718	235.803
5.	Biološka imovina	-	-	-
6.	Finansijska imovina i ulaganja	146.229	146.229	146.229
7.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	9.102	3.721	3.721
	KRATKOROČNA IMOVINA	35.499.900	78.903.595	61.547.313
1.	Zalihe	4.606	4.606	4.606
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji	-	-	-
3.	Finansijska imovina:	4.116.953	12.598.357	11.817.848
	- potraživanja po osnovu tarife	-	-	-
	- potraživanja za pomoćne usluge	21.033	8.937.408	8.507.535
	- potraživanja za FSKAR	1.525.864	2.344.582	1.060.625
	- potraživanja od kupaca za ITC i aukcije	2.561.868	1.282.667	2.246.820
	- potraživanja od zaposlenih za akontacije za službeni put	7.911	188	1.705
	- ostala potraživanja	277	33.512	1.163
4.	Novac i novčani ekvivalenti	14.379.326	28.794.296	36.385.193
5.	Potraživanja za plaćeni PDV	1.900.694	2.371.449	1.196.754
6.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	15.098.412	35.134.887	12.142.912
	- članarina ENTSO-E	437.636	-	522.335
	- razni razgraničeni troškovi	133.259	64.286	151.049
	- troškovi osiguranja	20.225	7.740	19.962
	- razgraničenja za ITC i aukcije	703.181	6.265.555	1.480.942
	- obračunati prihod za rad NOSBiH-a	812.168	1.068.904	840.810
	- obračunati prihod za pomoćne usluge	12.991.116	25.290.151	8.102.491
	- obračunati prihod za FSKAR	-	2.410.850	1.008.952
	-ostala razgraničenja	827	27.401	16.370
	UKUPNO AKTIVA	49.672.180	92.191.926	74.020.261
	P A S I V A			
	TRAJNI IZVORI	21.815.993	39.816.748	49.146.585
1.	Trajni izvori	1.649.278	1.649.278	1.649.278
2.	Rezerve	-	-	-
3.	Revalorizacione rezerve	-	-	-
4.	Neraspoređeni višak prihoda	20.166.715	38.167.470	47.497.307
5.	Neraspoređeni višak rashoda	-	-	-
	DUGOROČNE OBAVEZE	11.309.196	9.457.945	9.458.738
1.	Finansijske obaveze	10.376.783	8.669.089	8.669.882
2.	Odgođeni prihod	932.413	788.856	788.856
3.	Ostale obaveze, uključujući rezervisanja i razgraničenja	-	-	-
	KRATKOROČNE OBAVEZE	16.546.990	42.917.233	15.414.938
1.	Finansijske obaveze:	4.785.263	13.538.421	9.053.961
	- kratkoročne finansijske obaveze	1.003.388	1.876.792	1.107.416
	- obaveze prema dobavljačima u zemlji	70.965	1.297.194	1.058.053
	- obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	657.616	84.293	2.373.546
	- obaveze prema dobavljačima za pomoćne	3.738.832	4.578.597	3.329.474

Izveštaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

	<i>usluge</i>			
	- obaveze prema dobavljačima za FSKAR	-	5.198.268	814.475
	- obaveze za bruto plate i naknade radnicima i dr.	296.578	486.577	357.742
	- obaveze za naknade UO i Savjetodavnom vijeću	13.450	16.701	13.254
	- ostale obaveze	7.823	-	-
2.	Odloženi prihod	103.399	229.540	83.379
	- odloženi prihod po osnovu granta EBRD-a	39.633	77.313	37.680
	- odloženi prihod po osnovu donacije CROSSBOW	38.706	59.388	22.271
	- odloženi prihod po osnovu donacije TRINITY	1.632	65.982	-
	- odloženi prihod po osnovu donacije FARCROSS	20.000	20.000	20.000
	- odloženi prihod po osnovu donacije SCADA	3.428	6.857	3.428
3.	Obaveze za PDV	1.082.531	2.846.578	31.803
4.	Ostale obaveze, uključujući rezervisanja i razgraničenja	9.675.808	26.302.694	6.245.795
	- razgraničeni rashodi po osnovu tarife za rad	16.470	25.844	2.036.847
	- razgraničeni rashodi po osnovu pomoćnih usluga	6.420.574	19.829.867	4.207.099
	- razgraničeni rashodi po osnovu ITC i aukcija	3.133.515	6.444.662	-
	- ostali razgraničeni rashodi	-	-	-
	- ostala kratkoročna razgraničenja	1.850	2.321	1.850
	UKUPNO PASIVA	49.672.180	92.191.926	74.020.261

ANALIZA BILANSA STANJA NA DAN 30.06.2023.

Bilans stanja, po definiciji, predstavlja presjek cjelokupne imovine jedne kompanije na određeni dan. S jedne strane se iskazuje imovina (aktiva), naspram obaveza i kapitala (pasiva), koji moraju biti potpuno uravnoteženi.

Bilans stanja, dakle, predstavlja osnovu za sagledavanje finansijske snage i sposobnosti kompanije. U bilansu stanja NOSBIH-a dat je pregled aktive i pasive na dan 30.06.2023. godine te uporedni pregled za prošlu godinu i na dan 30.06.2022.

Osim obaveza i potraživanja nastalih iz redovnog rada NOSBiH-a, u bilansu stanja obuhvaćene su i one iz procesa sistemske i pomoćnih usluga, kao i višak prihoda po tom osnovu, čime se višestruko uvećava aktiva, kao i njeni izvori, iskazani u pasivi.

AKTIVA

Iskazana stanja *dugoročne imovine* na kraju obračunskog perioda (30.06.2023.) predstavljaju, zapravo početna stanja na dan 01.01.2023. te novonabavljena sredstva u toku obračunskog perioda, što uključuje i sredstva u pripremi sa obračunom ispravke vrijednosti (amortizacijom) na polugodišnjem nivou, kao i avanse za nabavku sredstava.

Ukupna aktiva NOSBIH-a na dan 30.06.2023. godine, po sadašnjoj vrijednosti, iznosi 74.020.261 KM i povećana je za oko 24,3 miliona u odnosu na isti dan prethodne godine, dok je u odnosu na 31.12.2022. godine manja za oko 18,2 mil.

Izvještaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

	struktura aktive	30.06.2022.	%	31.12.2022.	%	30.06.2023.	%
1.	dugoročna imovina	14.172.189	29	13.288.331	14	12.472.948	17
2.	kratkoročna imovina	35.499.900	71	78.903.595	86	61.547.313	83
	UKUPNO:	49.672.180	100	92.191.926	100	74.020.261	100

U strukturi aktive, vrijednost *dugoročne imovine* iznosi 12.472.948 KM sa učešćem od 17%, dok *kratkoročna – tekuća imovina* u iznosu od 61.547.313 KM učestvuju sa 83%.

Evidentno je da je u prvoj polovini 2023. godini smanjena vrijednost dugoročne imovine u odnosu na uporednu, 2022. godinu, što je posljedica smanjene investicione aktivnosti zbog neodobrenih sredstava. U istom periodu je smanjena i vrijednost kratkoročne imovine, zbog smanjenja potraživanja za pomoćne usluge i FSKAR.

1. Strukturu *dugoročne imovine* u ukupnom iznosu od 12.472.948 KM čine:

a) nekretnine, postrojenja i oprema	12.087.195
b) nematerijalna imovina	235.803
c) finansijska imovina i ulaganja, potraživanja i razgraničenja	146.229
d) ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	3.721

a,b,) **Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina** (12.087.195 KM+235.803 KM) su sva sredstva u funkciji kojima raspolaže NOSBIH, uključujući i novonabavljena sredstva koja su stavljena u funkciju do 30.06.2023. godine.

Ulaganja u investicije, kao i njihovi izvori, detaljno su analizirani u Izvještaju o investicijama.

c) Na poziciji „*finansijska imovina i ulaganja*“ iskazan je *osnivački kapital* za kompaniju SEE CAO u iznosu od 78.233 KM. U skladu sa Sporazumom o osnivanju kompanije SEE CAO svaki od sedam osnivača ove aukcijske kuće uplatio je po 40.000 eura na ime „osnivačkog kapitala“. Osim toga, na ime osnivačkog kapitala Centra za koordinaciju sigurnosti (SCC), uplaćeno je 67.996 KM.

d) Na poziciji „*ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja*“ iskazani su troškovi koji se odnose na 2023. godinu i to troškovi usluga (ENTSO-E 3.721 KM).

2. **Kratkoročna imovina** iskazana u aktivi bilansa stanja iznosi ukupno 61.547.313 KM.

Njenu strukturu, prvenstveno, čine:

	KM	%
2.1 . zalihe	4.606	0,1
2.2 . kratkoročni potraživanja	2.249.688	3,6
2.2.1 . kratkoročna potraživanja od pomoćnih usluga	9.568.160	15,6
2.3 . novčana sredstva na blagajni i transakcionim računima (bez pomoćnih usluga)	2.873.845	4,7
2.3.1 . transakcioni račun pomoćnih usluga	33.511.348	54,4
2.4 . ulazni PDV	104.555	0,1
2.4.1 . ulazni PDV po osnovu pomoćnih usluga	1.092.199	1,8
2.5 . ostala kratkoročna potraživanja i razgraničenja	3.031.468	4,9
2.5.1 . kratkoročna potraživanja i razgraničenja-pomoćne usluge	9.111.444	14,8
Ukupno:	61.547.313	100,0

Vidljivo je da u strukturi kratkotrajne imovine dominiraju novčana sredstva sa učešćem od 54% te kratkoročna potraživanja i razgraničenja po osnovu sistemske i pomoćnih usluga, koja učestvuju sa oko 30%, dok se ostatak nalazi u ostalim potraživanjima, kratkoročnim razgraničenjima, zalihama i PDV-u.

2.1 Zalihe, iskazane u iznosu od 4.606 KM odnose se na rezervne dijelove za klimauredaje.

2.2 Finansijska imovina-kratkoročni plasmani i potraživanja (11.817.848 KM) na dan 30.06.2023. se odnose na:

	KM
- potraživanja od kupaca za redovno poslovanje	6.609.171
- ispravka vrijednosti potraživanja	-6.609.171
- potraživanja od kupaca za pomoćne usluge	8.507.535
- potraživanja od kupaca za FSKAR	1.060.625
- potraživanja od kupaca za ITC i aukcije	2.246.820
- potraživanja od zaposlenih za akontacije za sl. put	1.705
- ostala potraživanja	1.163
UKUPNO:	11.817.848

- Potraživanja od kupaca za redovno poslovanje se sastoje od potraživanja od kompanija Aluminij d.d. Mostar u iznosu od 3.617.289 KM i *LE Treading BH* d.o.o. Banja Luka, u iznosu 2.991.882 KM - za koja su, u istom iznosu, izvršene ispravke vrijednosti.
- Potraživanja od kupaca za pomoćne usluge u ukupnom iznosu 8.507.535 KM se odnose na potraživanja po osnovu faktura iz mjeseca juna.
- Potraživanja od kupaca za FSKAR u ukupnom iznosu 1.060.625 KM se odnose na potraživanja po osnovu faktura iz mjeseca maja.
- Potraživanja po osnovu ITC mehanizma te aukcija, kako za PDV od Elektroprijenosa, tako i za aukcije koje su obavile kompanije *SEE CAO* i *EMS*, ukupno iznose 2.246.820 KM.
- Zatečeno stanje isplaćenih, a nepravdanih akontacija za službena putovanja iznosi 1.705 KM.
- Ostala potraživanja od 1.163 KM se odnose na potraživanja za više plaćene obaveze dobavljačima u prethodnom periodu.

2.3 Strukturu novčanih sredstava čine:

	KM
- blagajna	6.265
- glavni transakcioni račun	1.912.253
- račun investicija	16.382
- računi (ITC, SEE CAO, EMS)	795.050
- račun CROSSBOW	241
- račun TRINITY	65.912
- račun FARCROSS	77.742
UKUPNO:	2.873.845
- račun pomoćnih usluga	33.511.348
SVE UKUPNO:	36.385.193

U strukturi novčanih sredstava, na dan 30.06.2023. godine, zatečena sredstva iz redovnog poslovanja NOSBiH-a, (blagajna, glavni i investicioni račun) iznosila su 1.934.900 KM, dok su u ostatku od 795.050 KM sredstva ITC mehanizma i aukcija, koja će biti uplaćena Elektroprijenosu BiH, te sredstva od sistemske i pomoćnih usluga u iznosu od 33.511.348 KM. Grant sredstva projekata CROSSBOW, TRINITY i FARCROSS iznose 143.895 KM i ona se mogu koristiti isključivo namjenski.

2.4 Potraživanja za plaćeni PDV u iznosu od 1.196.754 KM odnose se na PDV za fakture iz juna (104.555 KM) koje su zaprimljene nakon 30.06.2023. godine, a finansiraju se iz tarife za rad, kao i na fakture za pomoćne usluge i debalans (1.092.199 KM)

2.5 Ostala kratkoročna potraživanja i razgraničenja u ukupnom iznosu od 12.142.912 KM odnose se na fakture koje su evidentirane do 30.06.2023. godine, a trošak, u vrijednosti 693.346 KM se odnosi na drugu polovinu godine, zatim na prihod, obračunat u iznosu od 11.433.195 KM (fakture izdate u julu 2023., a odnose se na promet koji je ostvaren u junu 2023. godine), te ostala razgraničenja na koja otpada 16.370 KM

	KM
- obračunati/fakturisani prihod od kupaca za rad NOSBiH-a	840.810
- obračunati/fakturisani prihod od kupaca za sistemsku i pomoćne usluge	8.102.491
- obračunati/fakturisani prihod od kupaca za FSKAR	1.008.952
- razgraničeni troškovi po osnovu ITC i aukcija	1.480.942
- razgraničeni troškovi osiguranja	19.962
- održavanje sistema SCADA	45.596
- članarina ENTSO-E	522.335
- članarina CIGRE	5.000
- održavanje licence Microsoft	54.948
- regulatorna naknada	45.000
- obračunata potraživanja-Trinity	16.370
- ostali razgraničeni troškovi	506
UKUPNO	12.142.912

Potraživanja od kupaca:

Red. br.	Konto	Naziv kupca	Iznos	Napomena
1.	1210102	Elektroprivreda RS	8.507.305	debalans
2.	1830213	Elektroprivreda BiH	1.954.807	sistemska usluga
3.	1830213	Elektroprivreda RS	1.543.549	sistemska usluga
4.	1210210	Elektroprijenos BiH	1.366.913	ITC
5.	1211600	JA0 Luksemburg	1.060.625	FSKAR
6.	1830400	JA0 Luksemburg	1.008.952	FSKAR
7.	1830212	Elektroprivreda HZHB	901.362	debalans
8.	1211200	SEE CAO Podgorica	879.907	aukcije CAO
9.	1830213	Elektroprivreda RS	860.712	pomoćne usluge
10.	1830212	Elektroprivreda BiH	568.613	debalans
11.	1830212	Elektroprivreda RS	546.149	debalans
12.	1830213	Elektroprivreda HZHB	543.826	sistemska usluga
13.	1830101	Elektromreže Srbije	467.369	aukcije EMS
14.	1830212	Renewable Energy Solutions BH Banja Luka	432.299	debalans
15.	1830200	Elektroprivreda BiH	391.849	tarifa za rad
16.	1830200	Elektroprivreda RS	318.772	tarifa za rad
17.	1830101	Energy Financing Team AG Švajcarska	279.639	aukcije EMS
18.	1830213	Elektroprivreda BiH	241.071	pomoćne usluge
19.	1830212	Hifa Oil doo Tešanj	182.462	debalans
20.	1830101	Elektroprivreda RS	157.170	aukcije EMS
21.	1830100	Elektroprijenos BiH	148.496	aukcije EMS
22.	1830212	Energy Financing Team Bileća	121.027	debalans
23.	1830200	Elektroprivreda HZHB	112.573	tarifa za rad
24.	1830101	GEN-I Sarajevo	105.336	aukcije EMS
25.	1830101	Holding Slovenske elektrarne Ljubljana	85.714	aukcije EMS
26.	1830101	Danske Commodities BH Sarajevo	63.143	aukcije EMS
27.	1830212	HEP Energija Mostar	55.543	debalans

Izveštaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

28.	1830001	SEE CAO Podgorica	40.265	aukcije CAO
29.	1830101	Interenergo energ. Inženjering Ljubljana	39.362	aukcije EMS
30.	1830212	Vibar doo Široki Brijeg	38.697	debalans
31.	1830101	ALPIQ ENERGIJA BH Sarajevo	32.634	aukcije EMS
32.	1830213	Elektroprivreda HZHB	31.976	pomoćne usluge
33.	1830212	Petrol BH Oil Company Sarajevo	29.189	debalans
34.	1830300	Elektromreže Srbije	28.500	pomoćne usluge
35.	1830101	Renewable Energy Solutions BH Banja Luka	21.516	aukcije EMS
36.	1830500	Elektroprijenos BiH	17.257	ITC
37.	1830200	EFT-Rudnik i TE Stanari	16.017	tarifa za rad
38.	1830212	Winter Wind Tomislavgrad	12.582	debalans
39.	1830310	HOPS Hrvatska	10.000	PTRE
40.	1830101	HEP Energija Mostar	7.505	aukcije EMS
41.	1830000	Elektroprijenos BiH	6.845	aukcije CAO
42.	1830101	Hifa Oil doo Tešanj	3.190	aukcije EMS
43.	1830101	Petrol BH Oil Company Sarajevo	2.376	aukcije EMS
44.	1830101	Axpo BH Mostar	1.700	aukcije EMS
45.	1830101	Ener Trade SHPK Tirana	1.425	aukcije EMS
46.	1830200	Hidroinvest Rogatica	968	tarifa za rad
47.	1830200	F.L. WIND d.o.o. Tomislavgrad	631	tarifa za rad
48.	1211400	ELES Slovenija	230	SHB blok
49.	1830213	EFT-Rudnik i TE Stanari	124	pomoćne usluge
		UKUPNO	23.248.172	

PASIVA

Pasiva (izvori sredstava) je potpuno uravnotežena sa aktivom i na dan 30.06.2023. godine iznosila je 74.020.261 KM. Strukturu izvora sredstava (pasivu) čine trajni izvori, dugoročne i kratkoročne obaveze, sa uključenim pomoćnim uslugama.

Red.br.	Struktura pasive	Iznos KM	%
1.	Trajni izvori	49.146.585	66,4
2.	Dugoročne obaveze	9.458.738	12,8
3.	Kratkoročne obaveze	15.414.938	20,8
	UKUPNO	74.020.261	100

Evidentno je da u strukturi izvora sredstava (pasive), trajni izvori (vlasnički/osnivački kapital i viškovi prihoda iz tekuće i prethodnih godina) iznose oko 66%, dok se preostali dio, od oko 34%, odnosi na obaveze, iskazane kao dugoročne i kratkoročne. U odnosu na prošlu godinu, učešće trajnih u strukturi ukupnih izvora povećano je za 23%, prvenstveno zbog viška prihoda iskazanog u tekućem polugodištu (9.329.837 KM).

1. Trajni izvori odnose se na:

	KM
1.1 . trajni kapital NOSBIH-a	1.649.278
1 .2 . neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz ranijih godina (tarifa za rad)	381.874
1 .3. iskazani višak prihoda nad rashodima (tarifa za rad) 30.06.2023.	373.021
1 .4 . neraspoređeni višak prihoda iz ranijih godina (sist. i pom. usluge)	37.785.596
1 .5 . iskazani višak prihoda nad rashodima (sist. i pom. usluge 30.06.2022.)	8.956.816
Ukupno:	49.146.585

Izveštaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

Na dan 30.06.2023. iskazan je *višak prihoda nad rashodima* u visini od 9.329.837 KM i to iz bilansnih pozicija koje se odnose na sistemsku i pomoćne usluge 8.956.816 KM, dok je od tarife za rad NOSBIH-a ostvaren pozitivan rezultat u iznosu od 373.021 KM.

2. **Dugoročne obaveze** koje na dan 30.06.2023. iznose 9.458.738 KM odnose se na:

- dugoročne finansijske obaveze 8.669.882 KM
- odloženi prihod 788.856 KM

Specifikacija dugoročnih finansijskih obaveza:

Red.br.	Dugoročne finansijske obaveze	Iznos KM
1.	Dugoročni kredit Raiffeisen Bank (ug. br. 05053/17)	1.048.952
2.	Dugoročni kredit Raiffeisen Bank (ug. br. 04625/21)	204.083
3.	Dugoročni kredit EBRD-novi (Ug. 47324)	7.415.138
4.	Dugoročni kredit BH Telecom	1.709
	UKUPNO	8.669.089

Dugoročne finansijske obaveze odnose se na ostatak kredita čiji iznos je utvrđen nakon reklasifikacije tekućeg dospjeća po otplatnom planu.

Specifikacija odloženog prihoda:

Red.br.	Odloženi prihod	Iznos KM
1.	Odloženi prihod po osnovu granta EBRD-a (ug. br.C35157/1137/6578)-poslovna zgrada	199.785
2.	Odloženi prihod po osnovu granta EBRD-a (ug. br.C35157/1137/6578)-oprema	4.080
3.	Odloženi prihod po osnovu granta EBRD-a (ug. br.C35157/1137/6578)-poslovna zgrada-SCADA	347.973
4.	Odloženi prihod po osnovu donacije Siemens Austria za sistem SCADA	40.569
5.	Odloženi prihod po osnovu novčanih donacija - CROSSBOW (Grant Agreement) br. 773430)	138.573
6.	Odloženi prihod po osnovu novčanih donacija – FARCROSS (Grant agreement) br. 246320)	57.876
	UKUPNO	788.856

Na ***odloženom prihodu*** su iskazana sredstva po osnovu donacija za učešće u međunarodnim projektima CROSSBOW i FARCROSS, u vrijednosti 196.449 KM, kao i sredstva granta EBRD-a (Ug.br. C35157/1137/6578) za poslovnu zgradu, opremu i sistem SCADA kao odloženi prihod, u iznosu od 551.838 KM. Osim toga, na ovoj poziciji je evidentiran i iznos 40.569 KM koji se odnosi na donaciju kompanije Simens (*Siemens Austria*) za opremu koja je sastavni dio sistema SCADA. S obzirom da su sredstva stavljena u funkciju, grant će se iskazivati u „prihodima od donacije“ te „amortizaciji“ u istim godišnjim iznosima, sve dok traje amortizacioni vijek zgrade, odnosno, sistema SCADA, za koje je grant obezbijeđen.

3. **Kratkoročne obaveze** koje na dan 30.06.2023. godine iznose 15.414.938 KM odnose se na:

Red.br.	Kratkoročne obaveze	Iznos KM
1.	Kratkoročne finansijske obaveze	1.107.416
2.	Kratkoročne obaveze	3.802.595
3.	<i>Kratkoročne obaveze-pomoćne usluge</i>	<i>4.143.949</i>
4.	Odloženi prihod	83.379
5.	Obaveze za PDV	31.803
6.	Ostala kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	2.038.697
7.	<i>Ostala kratkoročna razgraničenja i rezerv.-pom. usl.</i>	<i>4.207.099</i>
	UKUPNO	15.414.938

Obrazloženje kratkoročnih obaveza:

Kratkoročne finansijske obaveze, u iznosu od 1.107.416 KM odnose se na tekući dio dugoročnih finansijskih obaveza (kredita) koje dospijevaju za plaćanje u drugoj polovini 2023. godine i na obaveze po kamatama za kredit EBRD-a, u iznosu od 251.184 KM. Ove obaveze se odnose na otplatu rata dugoročnih kredita *Raiffeisen Bank*, u iznosu od 181.000 KM, otplatu rate kredita EBRD-a (674.103 KM) kao i tekući dio dugoročnih obaveza prema BH Telecomu, u iznosu od 1.129 KM.

Kratkoročne obaveze u iznosu od 7.946.544 KM obuhvataju:

Red.br.	Kratkoročne obaveze	Iznos KM
1.	Obaveze prema dobavljačima	3.431.599
2.	Kratkoročne obaveze-pomoćne usluge	4.143.949
3.	Obaveze za bruto plate i naknade radnicima i dr.	357.742
4.	Obaveze za naknade UO	13.254
	UKUPNO	7.946.544

- ***Obaveze prema dobavljačima*** čine obaveze prema dobavljačima u zemlji, u iznosu od 1.058.053 KM, i obaveze prema dobavljačima u inostranstvu, u iznosu od 2.373.546 KM.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji:

Red.br.	Konto	Naziv dobavljača	Iznos
1.	3000100	Elektroprijenos BiH	1.029.491
2.	3000000	DERK	22.500
3.	3000000	HIFA doo Tešanj	1.615
4.	3000000	Elektroprivreda RS	1.317
5.	3000000	Pro Team	585
6.	3000000	KJKP Rad	328
7.	3000000	Logosoft	324
8.	3000000	Motel Barka	319
9.	3000000	Redeks	307
10.	3000000	Osing	303
11.	3000000	Belha	300
12.	3000000	Jugel	280
13.	3000000	Koncept Bau	167
14.	3000000	Eurolifting	88
15.	3000000	Ipres	65
16.	3000000	Restoran Kula	64
		UKUPNO	1.058.053

Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu:

Red. br.	Konto	Naziv dobavljača	Iznos
1.	3001100	Litgrid Litvanija	938.845
2.	3001000	ENTSO-E	534.845
3.	3001100	Eklektromreže Srbije	383.582
4.	3001100	ČEPS Prag	345.437
5.	3001100	CGES	82.631
6.	3001000	Centar za koordinaciju sigurnosti-SCC	48.896
7.	3001100	RTE Francuska	17.257
8.	3001000	Elektroenergetski koordinacioni centar	11.735
9.	3001000	SEE CAO	10.318
		UKUPNO	2.373.546

- **Kratkoročne obaveze - pomoćne usluge** u iznosu od 4.143.949 KM odnose se na obaveze prema dobavljačima za pomoćne usluge, debalans gubitke i FSKAR za mjesec juni 2023. godine.

Obaveze prema dobavljačima za pomoćne usluge u zemlji i inostranstvu:

Red. br.	Konto	Naziv dobavljača	Iznos
1.	3000002	Elektroprivreda RS	3.252.964
2.	3001500	JAO S.A.	814.475
3.	3000002	EFT-Rudnik i TE Stanari	34.498
4.	3000002	Hifa Oil	22.337
5.	3000002	LE Trading BH doo	19.675
UKUPNO			4.143.949

- Iznos od 357.742 KM su **obaveze za bruto plate i naknade** koje su obračunate za juni, a isplaćene u julu tekuće godine. Isto obrazloženje, koje je dato za plate, odnosi se i na naknade UO, dakle, naknade obračunate za juni (13.254 KM), a isplaćene u mjesecu julu.

Odloženi prihod u iznosu 83.379 KM se odnosi na sredstva grantova i donacija.

Obaveze za PDV koje iznose 31.803 KM su obaveze za mjesec juni, a dospijevaju za plaćanje do 10. jula, nakon sastavljanja PDV prijave za taj mjesec.

Ostala kratkoročna razgraničenja i rezervisanja u iznosu od 6.245.795 KM, najvećim dijelom su fakture za pomoćne usluge koje se odnose na juni, a stigle su u julu 2023. godine (4.207.099 KM), zatim fakture za ITC i aukcije od Elektroprijenosa (619.369 KM) i od EMS-a (721.637 KM), kao i razgraničeni rashodi (dobavljači) za rad NOSBiH-a (36.250 KM), te sredstva grantova i donacija (odloženi prihodi) u iznosu od 105.250 KM.

Red.br.	Konto	Naziv dobavljača	Iznos	Napomena
1.	3800101	Elektroprivreda BiH	3.006.985	dobavljač za PU
2.	3800101	Elektroprivreda HZHB	1.053.352	dobavljač za PU
3.	3800100	Elektromreže Srbije	721.637	dobavljač za aukcije
4.	3800100	JAO Luksemburg	659.590	dobavljač za PU
5.	3800100	Elektroprijenos BiH	619.369	dobavljač za aukcije
6.	3800101	Vibar	63.350	dobavljač za PU
7.	3800101	Energy Financing Team	40.411	dobavljač za PU
8.	3800101	Petrol BH Oil Company Sarajevo	23.533	dobavljač za PU
9.	3800100	ENTSO-E	16.610	dobavljač za rad
10.	3800101	Renewable Energy Solutions BH	10.661	dobavljač za PU
11.	3800101	Winter Wind	7.750	dobavljač za PU
12.	3800100	Unis Telekomunikacije	7.312	dobavljač za rad
13.	3800100	Prointer ITSS	6.434	dobavljač za rad
14.	3800100	Elektroprivreda BiH	4.409	dobavljač za rad
15.	3800100	BH Telecom	1.485	dobavljač za rad
16.	3800101	HEP Energija	1.057	dobavljač za PU
17.		Ostala razgraničenja	1.850	
UKUPNO			6.245.795	

Koeficijent likvidnosti

Ako se likvidnost, odnosno, platežna sposobnost posmatra kroz odnos kratkoročne imovine i kratkoročnih obaveza ($61.547.313:15.414.938 = 3,99$), može se zaključiti da je *opća likvidnost* u posmatranom periodu bila sasvim zadovoljavajuća, odnosno, da su ukupne kratkoročne obaveze na dan 30.06.2023. bile u potpunosti pokrivene realnim sredstvima.

Koeficijent trenutne likvidnosti posmatran kroz odnos novčanih sredstava, naspram kratkoročnih obaveza ($36.385.193:15.414.938$) je 2,36 što znači da 100 KM iskazanih kratkoročnih obaveza na dan 30.06.2023. ima trenutno novčano pokriće sa 236 KM, što se može smatrati i više nego zadovoljavajućim.

**BILANS USPJEHA
u periodu 01.01.-30.06.2023. godine**

Red. br.	POZICIJA	Ostvareno 01.01.- 30.06.2022.	Ostvareno 01.01.- 31.12.2022.	Ostvareno 01.01.- 30.06.2023.
	<i>PRIHODI</i>			
1.	Članarina			
2.	Prihodi iz budžeta			
3.	Humanitarni prihodi			
4.	<i>Prihodi od vlastite djelatnosti-pomoćne usluge</i>	61.465.596	184.785.186	58.048.432
5.	Prihodi od vlastite djelatnosti-tarifa za rad	4.800.801	9.504.277	5.186.467
6.	Finansijski prihodi	698	31.686	168.084
7.	Ostali prihodi i dobiti	178.117	364.764	175.451
	<i>UKUPNO PRIHODI</i>	66.445.212	194.685.913	63.578.434

Red. br.	POZICIJA	Ostvareno 01.01.- 30.06.2022.	Ostvareno 01.01.- 31.12.2022.	Ostvareno 01.01.- 30.06.2023.
	<i>RASHODI</i>			
1.	Materijal i energija	97.375	158.861	68.774
2.	Usluge	884.250	1.978.285	940.469
3.	<i>Pomoćne usluge</i>	53.902.444	159.139.271	49.091.616
4.	Plate i ostala primanja zaposlenih	2.130.617	4.336.085	2.299.510
5.	Amortizacija	880.147	1.772.753	882.524
6.	Finansijski troškovi	197.960	405.625	292.456
7.	Putni troškovi	54.589	101.636	95.193
8.	Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	18.988	28.827	20.073
9.	Ostali rashodi	451.466	936.441	557.982
	<i>UKUPNO RASHODI</i>	58.617.838	168.857.784	54.248.597

	<i>Višak prihoda</i>	7.827.374	25.828.129	9.329.837
	<i>Višak rashoda</i>			

Poslovni rezultat NOSBiH-a formira se po principu sučeljavanja prihoda i rashoda. U periodu 01.01. do 30.06.2023. godine ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 63.578.434 KM, a sastoji se od :

Izvještaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

- prihoda od systemske, pomoćnih usluga i debalansa, u iznosu od 58.048.432 KM
- prihoda po osnovu tarife za rad, u iznosu od 5.186.467 KM
- prihoda po osnovu kamata, u iznosu 168.084 KM
- ostalih prihoda, u iznosu od 55.982 KM
- prihoda od projekata, u iznosu od 119.469 KM.

U istom periodu ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od 54.248.597 KM, a sastoje se od:

- rashoda od pomoćnih usluga i debalansa, u iznosu od 49.091.616 KM
- rashoda koji se finansiraju iz tarife za rad, u iznosu od 5.037.512 KM
- rashoda po osnovu projekata, u iznosu od 119.469 KM.

Takav odnos ukupnih prihoda i ostvarenih rashoda rezultirao je viškom prihoda nad rashodima koji iznosi 9.329.837 KM. Ovakav pozitivan finansijski rezultat se sastoji od:

- viška prihoda nad rashodima po osnovu tarife za systemsku i pomoćne usluge, u iznosu od 8.956.816 KM
- viška prihoda nad rashodima po osnovu tarife za rad, u iznosu od 373.021 KM.

S obzirom da se ukupni prihodi i i ukupni rashodi stiču po dvije različite tarife i namjene te da se prihod od systemske i pomoćnih usluga može samo namjenski koristiti za tržišnu nabavku rezervi kapaciteta regulacije i balansiranje sistema, a da se troškovi poslovanja finansiraju isključivo iz prihoda od tarife za rad NOSBiH-a, u nastavku izvještaja će se analizirati samo bilansne pozicije koje proističu iz tarife za rad NOSBiH-a.

Dakle, izvještaj će se bazirati samo na ostavrenom ukupnom prihodu od 5.530.002 KM i ukupnim rashodima 5.156.981 KM (za rad NOSBiH-a).

UPOREDNI PREGLED POZICIJA BILANSA USPJEHA
(bez systemske i pomoćnih usluga – samo po tarifi za rad NOSBiH-a)

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1.-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Po odluci DERK-a za 2023.</i>	<i>Plan 2023.</i>	<i>Ostvareno 1.-6.2023.</i>
1.	Prihodi od osnovne djelatnosti (tarife)	4.800.801	9.504.277	10.659.629	14.516.482	5.186.467
2.	Ostali prihodi	47.139	132.036	84.170	84.170	224.066
3.	Prihod CROSSBOW	52.054	89.172	70.000	70.000	37.118
4.	Prihod TRINITY	79.621	175.241	90.000	90.000	82.351
5.	Prihod FARCROSS	-	-	-	-	-
	UKUPNO PRIHODI	4.847.940	9.900.726	10.903.799	14.760.652	5.530.002
1.	Troškovi materijala	47.070	63.229	65.500	65.500	21.285
2.	Troškovi energenata i komunalni troškovi	50.305	95.632	135.000	149.000	47.489
3.	Usluge	880.350	1.974.385	2.210.000	2.936.375	940.469
4.	Bruto plate i ostala primanja zaposlenih i drugih lica	2.032.775	4.157.461	4.825.659	5.825.000	2.215.971
5.	Amortizacija	850.452	1.713.364	1.775.000	1.919.170	852.830
6.	Finansijski troškovi	197.960	405.625	449.000	484.000	292.456
7.	Putni troškovi	54.589	79.592	145.000	145.000	89.159
8.	Ostali porezi i takse	18.749	28.371	36.000	42.000	19.871
9.	Ostali troškovi	451.466	936.441	1.102.640	1.079.000	557.982
	UKUPNO TROŠKOVI iz tarife	4.583.718	9.454.100	10.743.799	12.645.045	5.037.512

Izveštaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

10.	Troškovi CROSSBOW	52.054	89.172	70.000	70.000	37.118
11.	Troškovi TRINITY	79.622	175.241	90.000	90.000	82.351
12.	Troškovi FARCROSS	-	-	-	-	-
	UKUPNO SVI TROŠKOVI	4.715.394	9.718.513	10.903.799	12.805.045	5.156.981
	Višak prihoda nad rashodima	264.222	182.214	-	1.955.607	373.021
	Višak rashoda nad prihodima	-	-	-	-	-

U ovoj tabeli prikazani su struktura i uporedni pregled ostvarenih prihoda i rashoda u prvoj polovini godine u odnosu na planirane, odnosno, odobrene Odlukom o tarifi za 2023. godinu, kao i u odnosu na ostvarenje iz prethodne 2022. godine, bez sistemske i pomoćnih usluga.

STRUKTURA UKUPNOG PRIHODA OSTVARENOG U PERIODU JANUAR-JUNI 2023. GODINE

Prihodi u prvoj polovini godine ostvareni su u ukupnom iznosu od 5.530.002 KM, a sticani su:

- po osnovu tarife za rad NOSBIH-a i iznose 5.186.467 KM
- po drugim osnovama u iznosu od 224.066 KM
- po osnovu projekata u iznosu od 119.469 KM

Struktura prihoda:

Red. br.	Naziv	Ostvareno 1-6.2022.	Ostvareno 2022	Po odluci DERK-a za 2023.	Plan 2023.	Ostvareno 1-6.2023.
1.	Prihodi po osnovu tarife za rad	4.800.801	9.504.277	10.659.629	14.516.482	5.186.467
2.	Prihodi od kamata	698	31.686	-	-	168.084
3.	Prihodi od refundacija	-	9.664	-	-	343
4.	Prihodi od grantova	42.248	85.309	84.170	84.170	43.062
5.	Prihodi od donacija	131.675	264.413	160.000	160.000	119.469
6.	Ostali prihodi	4.194	5.377	-	-	12.577
	Ukupno	4.979.616	9.900.726	10.903.799	14.760.652	5.530.002

Prihod po osnovu tarife za rad NOSBIH-a ostvaren je u iznosu od 5.186.467 KM i manji je za oko 67.000 KM u odnosu na prihod koji je odobrio DERK. Inače, on je proizvod količine električne energije koju su proizvođači injektirali u mrežu prijenosa, odnosno energije koju su preuzeli kupci te pripadajućih tarifa od 0,0072 i 0,0881 f/kWh.

Prihod od kamata u iznosu od 168.084 KM stečen je po osnovu zateznih kamata za kašnjenja u plaćanju kupaca, kompanije *Elektroprivreda RS (167.829 KM)* i *Petrol BH Oil Company (255 KM)*.

Prihodi od refundacija se odnose na prihode po osnovu naknada za bolovanja i ostvareni su u iznosu od 343 KM.

Prihodi od grantova, u iznosu od 43.062 KM, odnose se na grant EBRD-a za konsultantske usluge vezane za implementaciju projekta rekonstrukcije poslovne zgrade i nabavku novog sistema SCADA/EMS i TK. U istom iznosu je iskazana protivstavka u rashodima, na poziciji amortizacije, tako da ova sredstva nemaju uticaja na finansijski rezultat.

Prihodi od donacija, u iznosu od 119.469 KM, čine iskorištena sredstva stečena po osnovu istraživačkih projekata CROSSBOW (37.118 KM) i TRINITY (82.351 KM), koje finansira Evropska komisija. U istom iznosu je iskazana protivstavka u rashodima tako da ova sredstva nemaju uticaja na finansijski rezultat.

Ostale prihode, u iznosu od 12.577 KM, čine prihodi po osnovu naplate štete od osiguranja (11.558 KM) te prihodi iz ranijeg perioda, u iznosu od 1.019 KM.

Naplata po osnovu fakturisanja tarife za rad NOSBiH-a period 1-6.2023.

U periodu januar-juni 2023. godine kupcima je po osnovu tarife za rad fakturisano ukupno 6.068.166 KM (sa PDV-om). Od ukupno fakturisanog iznosa, na dan 30.06.2023. godine naplaćeno je 5.227.356 KM ili oko 86%, tj. nisu naplaćene samo junske fakture. Međutim, ukupan priliv novčanih sredstava u obračunskom periodu iznosi 6.296.260 KM. U ovaj priliv su uključena naplaćena potraživanja (dug) iz prethodne 2022. godine (uglavnom decembarske fakture tarifnim kupcima).

Naplata od kupaca u ovom periodu je bila sasvim uredna, jer su plaćanja izvršena u valutnim rokovima.

ANALITIČKI PREGLED TROŠKOVA

Red. br.	Naziv	Ostvareno 1-6.2022.	Ostvareno 2022.	Plan 2023.	Ostvareno 1-6.2023.
1.	Kancelarijski materijal	2.154	3.877	5.000	2.096
2.	Materijal za održavanje čistoće	3.509	6.344	8.000	3.703
3.	Ostali materijal i rezervni dijelovi za održavanje opreme i vozila	28.691	29.396	17.000	2.057
4.	Stručna literatura i časopisi	1.391	1.391	2.500	2.336
5.	Ostali kancelarijski materijal	10.397	12.647	20.000	9.602
6.	Sitni inventar i autogume	861	9.412	12.000	996
7.	Ostali razni materijalni troškovi	67	162	1.000	496
I	Troškovi materijala (1 do 7)	47.070	63.229	65.500	21.285
8.	Troškovi el. energije	31.604	62.882	94.000	29.128
9.	Troškovi goriva	8.255	19.541	25.000	8.901
10.	Troškovi vode	989	2.147	3.000	890
11.	Troškovi grijanja	9.457	11.062	27.000	8.570
II	Troškovi energenata i komunalni trošk. (8 do 11)	50.305	95.632	149.000	47.489
12.	Usluge održavanja opreme	35.068	96.360	163.200	78.807
13.	Usluge održavanja sistema SCADA/EMS i TK	68.274	171.698	152.000	75.843
14.	Usluge održavanja softverske opreme	366.192	728.295	1.288.300	376.815
15.	Usluge povezivanja na platformu IGCC u Transnet BW	-	-	86.000	-
16.	Usluge za informacionu (cyber) sigurnost	-	5.900	69.000	-
17.	Usluge finansiranja SEE CAO	58.603	117.206	125.000	61.045
18.	Usluge finansiranja SCC	146.687	293.375	430.375	146.687
19.	Troškovi zakupnine	10.486	10.486	-	-
20.	Troškovi reprezentacije	20.578	67.889	70.000	29.547
21.	Troškovi reklame i web prezentacije NOSBiH-a	735	735	1.500	888
22.	Usluge platnog prometa i bankarske provizije	108.727	223.265	200.000	54.185
23.	Troškovi kredita EBRD-a	7.823	7.823	8.000	-
24.	Telekomunikacione i poštanske usluge	20.365	39.493	50.000	19.497
25.	Usluge revizije finansijskih izvještaja	5.950	5.950	6.000	6.000
26.	Usluge stručnog usavršavanja	7.956	14.561	50.000	15.478
27.	Usluge izrade studija	-	8.833	35.000	-

Izveštaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

28.	Troškovi regulatorne naknade	42.500	85.000	90.000	45.000
29.	Usluge objavljivanja oglasa	3.798	7.244	6.000	1.584
30.	Ostale usluge	44.882	90.272	106.000	29.093
III	Ukupno usluge (12 do 30)	880.350	1.974.385	2.936.375	940.469
31.	Bruto plate i ostala primanja zaposlenih	1.940.082	3.970.030	5.600.000	2.125.903
32.	Naknade Upravnom odboru i Savjetodavnom vijeću	90.168	174.161	205.000	83.649
33.	Naknada za ugovor o djelu	2.526	13.269	20.000	6.418
IV	Bruto plate i ost. primanja zaposlenih i drugih lica (31-33)	2.032.775	4.157.461	5.825.000	2.215.971
34.	Amortizacija	850.452	1.713.364	1.835.000	852.830
V	Amortizacija	850.452	1.713.364	1.835.000	852.830
35.	Kamate i ostali finansijski troškovi	28.889	53.646	64.000	21.317
36.	Kamate na kredit EBRD-a 47324	152.113	319.075	330.000	251.184
37.	Troškovi lizinga	-	-	55.000	-
38.	Troškovi osiguranja	16.958	32.903	35.000	19.955
VI	Finansijski troškovi (35 do 38)	197.960	405.625	484.000	292.456
39.	Dnevnice i putni troškovi u zemlji i inostranstvu	54.589	79.592	145.000	89.159
VII	Putni troškovi	54.589	79.592	145.000	89.159
40.	Ostali porezi, takse, naknade i druge dažbine	10.040	10.804	17.000	10.322
41.	Poseban porez za podsticanje rehabilitacije invalida	1.584	3.275	5.000	1.810
42.	Poseban porez za zaštitu od elem. nepogoda i vod. naknade	7.126	14.293	20.000	7.739
VIII	Ostali porezi i takse (40 do 42)	18.749	28.371	42.000	19.871
43.	Članarine udruženjima (ENTSO-E) i druge članarine	443.829	887.233	1.043.000	528.548
44.	Ostali rashodi	1.386	19.299	29.000	25.978
45.	Rashodi utvrđeni iz ranijih godina	6.251	29.909	7.000	3.456
IX	Ostali troškovi (43 do 45)	451.466	936.441	1.079.000	557.982
	UKUPNO TROŠKOVI (iz tarife)	4.583.718	9.454.100	12.560.875	5.037.512
46.	Troškovi grantova i projekata	131.676	264.413	244.170	119.469
	UKUPNO SVI TROŠKOVI	4.715.394	9.718.513	12.805.045	5.156.981

ANALIZA OSTVARENIH TROŠKOVA

Planirani troškovi za 2023. godinu su iznosili 12.560.875 KM, dok je DERK-ovom odlukom za 2023. godinu predviđen rashod u iznosu od 10.659.629 KM.

Ukupno ostvareni rashodi u prvoj polovini 2023. godine iznose 5.156.981 KM.

Treba istaći da su rashodi koji se pokrivaju iz tarife realno manji za 119.469 KM, ali su ih nominalno povećali rashodi od projekata CROSSBOW i TRINITY.

Analitičko obrazloženje troškova

I Troškovi materijala

Red. br.	Naziv	Ostvareno 1-6.2022.	Ostvareno 2022.	Plan 2023.	Ostvareno 1-6.2023.
1.	Kancelarijski materijal	2.154	3.877	5.000	2.096
2.	Materijal za održavanje čistoće	3.509	6.344	8.000	3.703
3.	Ostali materijal i rezervni dijelovi za održavanje opreme i vozila	28.691	29.396	17.000	2.057
4.	Stručna literatura i časopisi	1.391	1.391	2.500	2.336
5.	Ostali kancelarijski materijal	10.397	12.647	20.000	9.602

Izveštaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

6.	Sitni inventar i autogume	861	9.412	12.000	996
7.	Ostali razni materijalni troškovi	67	162	1.000	496
	Ukupno troškovi materijala	47.070	63.229	65.500	21.285

Grupa troškova koji imaju karakter *materijalnih* ostvarena je u iznosu od 21.285 KM, što je približno 32% planirane godišnje dinamike. Svi troškovi iz ove grupe kreću se manje-više u planiranoj dinamici.

II Troškovi energenata i komunalni troškovi

Red. br.	Naziv	Ostvareno 1-6.2022.	Ostvareno 2022.	Plan 2023.	Ostvareno 1-6.2023.
8.	Troškovi el. energije	31.604	62.882	94.000	29.128
9.	Troškovi goriva	8.255	19.541	25.000	8.901
10.	Troškovi vode	989	2.147	3.000	890
11.	Troškovi grijanja	9.457	11.062	27.000	8.570
	Ukupno troškovi energenata i komunalni troškovi	50.305	95.632	149.000	47.489

Troškovi svrstani u grupu *energenata i komunalnih rashoda*, ostvareni su u iznosu od 47.489 KM, što je oko 32% planirane godišnje dinamike.

III Usluge

Red. br.	Naziv	Ostvareno 1-6.2022.	Ostvareno 2022.	Plan 2023.	Ostvareno 1-6.2023.
12.	Usluge održavanja opreme	35.068	96.360	163.200	78.807
13.	Usluge održavanja sistema SCADA/EMS i TK	68.274	171.698	152.000	75.843
14.	Usluge održavanja softverske opreme	366.192	728.295	1.288.300	376.815
15.	Usluge povezivanja na IGCC platformu u Transnet BW	-	-	86.000	-
16.	Usluge za informacionu (cyber) sigurnost	-	5.900	69.000	-
17.	Usluge finansiranja SEE CAO	58.603	117.206	125.000	61.045
18.	Usluge finansiranja SCC	146.687	293.375	430.375	146.687
19.	Troškovi zakupnine	10.486	10.486	-	-
20.	Troškovi reprezentacije	20.578	67.889	70.000	29.547
21.	Troškovi reklame i web prezentacije NOSBiH-a	735	735	1.500	888
22.	Usluge platnog prometa i bankarske provizije	108.727	223.265	200.000	54.185
23.	Troškovi kredita EBRD-a	7.823	7.823	8.000	-
24.	Telekomunikacione i poštanske usluge	20.365	39.493	50.000	19.497
25.	Usluge revizije finansijskih izvještaja	5.950	5.950	6.000	6.000
26.	Usluge stručnog usavršavanja	7.956	14.561	50.000	15.478
27.	Usluge izrade studija	-	8.833	35.000	-
28.	Troškovi regulatorne naknade	42.500	85.000	90.000	45.000
29.	Usluge objavljivanja oglasa	3.798	7.244	6.000	1.584
30.	Ostale usluge	44.882	90.272	106.000	29.093
	Ukupno usluge	880.350	1.974.385	2.936.375	940.469

Grupa troškova, koja ima karakter *usluga* ostvarena je u iznosu od 940.469 KM, što je oko 43% od odobrenih odlukom DERK-a. Svi troškovi iz grupe „usluge“ bilježe ispodplansko ili približno plansko ostvarenje. U grupi *usluge* posebno valja istaći neke od njihovih karakteristika:

12. Za održavanje *opreme* planirani godišnji iznos je 163.200 KM. Do 30.06.2023. godine na ovoj troškovnoj grupi iskazano je 78.807 KM, što je približno 48% godišnjeg planiranog iznosa.

Troškovi održavanja *opreme* podrazumijevaju:

Red. br.	Naziv	Ostvareno 1-6.2022.	Ostvareno 2022.	Plan 2023.	Ostvareno 1-6.2023.
1.	održavanje IT sistema (2 tel.centrale i IP oprema)	13.750	30.000	30.000	15.000
2.	održavanje UPS-a i dizel agregata	2.990	7.556	6.000	2.970
3.	održavanje UPS-ova u novim serverskim salama	1.375	2.750	5.600	1.375
4.	održavanje sistema tehničke zaštite	-	-	5.000	1.000
5.	održavanje vozila	2.467	3.962	8.000	13.000
6.	održavanje klimatizacije u serverskim salama-glavni i rezervni centar (klima uređaji Vertiv)	2.995	5.990	8.500	6.753
7.	održavanje ostale opreme)	1.250	1.300	10.000	-
8.	održavanje sistema ventilacije, grijanja i klimatizacije	-	350	2.500	-
9.	održavanje sistema slabe struje u glavnom i rezervnom centru	3.050	6.337	7.000	4.684
10.	održavanje vatrogasnih aparata	572	1.144	1.600	3.462
11.	održavanje toplotne pumpe	-	-	1.000	-
12.	održavanje nekretnina	869	9.226	12.000	3.069
13.	održavanje mrežne infrastrukture	5.750	27.745	66.000	27.494
	Ukupno:	35.068	96.360	163.200	78.807

¹⁾ Odnosi se na održavanje servera, telekomunikacione opreme, računarske opreme, štampača i kopir aparata, klimauređaja, kancelarijskog namještaja i dr.

13. Za održavanje operativne funkcije sistema SCADA/EMS i TK do 30.06.2023. realizovano je 75.843 KM.

14. Značajna *softverska oprema* koja se koristi kao alat za osnovnu djelatnost NOSBIH-a, uglavnom se ne bi mogla ni koristiti bez njenog održavanja, ažuriranja i nadogradnje (*update, upgrade*). Ovdje je, dakle, uključeno održavanje softvera sa rokom do godinu dana koje, bez obzira što je nekada u pitanju i nadogradnja, prema MRS-u, ima karakter troška, a ne investicije. U prvom polugodištu je, za *održavanje softvera*, uloženo 376.815 KM, što je 29% planiranog godišnjeg iznosa.

Strukturu ovih usluga, prvenstveno, čine:

Red. br.	Naziv	Ostvareno 1-6.2022.	Ostvareno 2022.	Plan 2023.	Ostvareno 1-6.2023.
1.	AMR softver	-	29.337	30.000	-
2.	Licenca Microsoft OS	32.969	65.938	70.000	32.969
3.	Održavanje „obračunske baze podataka“	-	11.250	34.000	15.000
4.	Godišnje produženje licence za antivirus	2.969	3.686	6.000	2.969
5.	Godišnje održavanje licence za Fortigate	4.230	8.000	8.000	4.230
6.	Godišnje održavanje licence za Backup Exec	3.655	5.160	5.500	3.655
	Godišnje održavanje licence za razvoj web stranice	-	-	1.500	
7.	Godišnje održavanje ASPEN-a	3.570	3.570	4.000	2.975
8.	Održavanje softvera ESS	61.022	122.044	135.000	67.124
9.	Održavanje softvera PSS	18.833	37.666	56.000	20.270
10.	Održavanje TNA	11.735	23.470	47.000	23.470
11.	Održavanje softvera TNMS	-	-	133.000	-
12.	Održavanje za OPDM/ECP/EDX	-	-	88.000	-
13.	Održavanje Intel parallel studio		-	2.100	-
14.	Korištenje servisa za PCN mrežu	117.549	150.061	240.000	99.591

Izveštaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

15.	Korištenje verifikacijske platforme (dio PEVF)	28.306	49.373	71.000	32.365
16.	Održavanje ENTSO-E platformi za koordinirano planiranje isključenja (OPC) i kratkoročnu provjeru adekvatnosti (STA)	-	194.102	225.000	57.722
17.	Usluga dostavljanja podataka na platformu Transparency-finansijsko poravnanje neželjenih odstupanja FSCAR	3.195	6.029	13.000	3.028
18.	Usluge dostave i obrade podataka o atmosferskim prажnjenjima kao i njihovo automatsko koreliranje sa ispadima visokonaponskih dalekovoda	-	-	100.000	-
19.	Održavanje elektronskog dispečerskog dnevnika	6.773	14.898	15.000	7.500
20.	Održavanje ostalih softvera	3.111	3.711	4.200	3.947
	Ukupno:	297.918	728.295	1.288.300	376.815

15. Usluga povezivanja na platformu *IGCC* u *Transnet BW* nije realizovana u prvoj polovini godine.

16. *Usluge za informacionu (cyber) sigurnost* nisu realizovane u prvoj polovini godine.

17. Za finansiranje aukcijske kuće *SEE CAO*, čije je sjedište u Podgorici, planirano je 125.000 KM, a polugodišnja realizacija iznosi 61.045 KM.

18. Prema finansijskom planu Centra za koordinaciju sigurnosti (*SCC*) za 2023. godinu, obaveza NOSBIH-a, kao njegovog suosnivača, utvrđena je u iznosu od 430.375 KM. Realizovani polugodišnji iznos je 146.687 KM.

19. Troškovi *zakupa poslovnog prostora* nisu ostvareni u prvoj polovini godine.

20. Troškovi *reprezentacije* su u odnosu na planirani iznos ostvareni sa 42%, i iznose 29.547 KM.

21. U sklopu troškova *reklame, propagande i web prezentacije* (888 KM) za korištenje sertifikata SSL je utrošeno 380 KM, za troškove vizitkarti 292 KM, održavanje domena *nosbih.ba* 21 KM, a ostali troškovi iznose 195 KM.

22. Na troškovnoj poziciji *platni promet i bankarske usluge* iskazani su troškovi u iznosu od 54.185 KM, a ostvareno je 27% vrijednosti godišnjeg plana. Ove troškove nije moguće decidno planirati jer osnovicu za obračun provizije na platni promet predstavlja visina same fakture te je potpuno nepredvidivo koliki će troškovi biti tokom godine. Značajan iznos predstavljaju bankarski troškovi za usluge procesa FSKAR, ITC mehanizma, zajedničkih aukcija *SEE CAO* te zajedničkih aukcija sa EMS-om.

23. *Administrativni troškovi kredita EBRD-a* nisu realizovani u prvoj polovini godine.

24. Troškovi *telekomunikacionih usluga* su ostvareni sa 39% u odnosu na planirane te iznose 19.497 KM.

25. Usluge *revizije finansijskih izvještaja* za 2022. godinu plaćene su u ukupnom iznosu od 6.000 KM i terete troškove 2023. godine.
26. Na poziciji *stručno usavršavanje zaposlenih* iskazano je 15.478 KM, a čine ih troškovi za kotizacije za redovne seminare i druge edukacije zaposlenih NOSBiH-a.
27. *Troškovi usluga izrade studija* nisu realizovani u prvoj polovini godine.
28. Za *troškove regulatorne naknade* izdvojeno je 45.000 KM, što je u skladu sa iznosom utvrđenim Odlukom o finansiranju DERK-a za 2023. godinu.
29. Za *oglašavanje* u javnim glasilima, utrošeno je 1.584 KM. Oglašavani su tenderi i ugovori o nabavkama roba te drugo.
30. *Ostale usluge*, u iznosu od 29.093 KM, odnose se na: advokatske usluge (3.050 KM), špeditorske usluge (574 KM), usluge fizičkog obezbjeđenja poslovnih objekata (22.146 KM), usluge odvoza otpada (1.680 KM), usluge tehničkog pregleda i registracije vozila (491 KM), te druge usluge, u iznosu od (1.152 KM). Ove usluge su ostvarene sa oko 28% planirane godišnje dinamike.

IV Bruto plate i ostala primanja zaposlenih i drugih lica

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Plan 2023.</i>	<i>Ostvareno 1-6.2023.</i>
31.	Bruto plate i ostala primanja zaposlenih	1.940.082	3.970.030	5.600.000	2.125.903
32.	Naknade Upravnom odboru i Savjetodavnom vijeću	90.168	174.161	205.000	83.649
33.	Naknade za Ugovor o djelu	2.526	13.269	20.000	6.418
	Bruto plate i ostala primanja zaposlenih i drugih lica	2.032.775	4.157.461	5.825.000	2.215.971

U prvom polugodištu je na poziciji *Bruto plate i ostala primanja zaposlenih i drugih lica* iskazan ukupan iznos od 2.215.971 KM. U bruto primanja zaposlenih uključena su sva neto primanja (plate, topli obrok, gradski i međugradski prijevoz, komisije i dr.) te porezi i doprinosi.

V Amortizacija

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Plan 2023.</i>	<i>Ostvareno 1-6.2023.</i>
34.	Amortizacija	850.452	1.713.364	1.835.000	852.830
	Amortizacija ukupno	850.452	1.713.364	1.835.000	852.830

Amortizacija obračunata na ukupna stalna sredstva iznosi 852.830 KM.

VI Finansijski troškovi

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Plan 2023.</i>	<i>Ostvareno 1-6.2023.</i>
35.	Kamate i ostali finansijski troškovi	28.889	53.646	64.000	21.317
36.	Kamate na kredit EBRD-a 47324	152.113	319.075	330.000	251.184
37.	Troškovi lizinga	-	-	55.000	-
38.	Troškovi osiguranja	16.958	32.903	35.000	19.955
	Ukupno finansijski troškovi	197.960	405.625	484.000	292.456

Finansijski troškovi, u ukupnom iznosu od 292.456 KM, obuhvataju kamate na domaće kredite (21.317 KM), kamate na povučena sredstva kredita EBRD-a (251.184 KM), kao i troškove osiguranja u iznosu od 19.955 KM.

Struktura kamata na postojeće kredite:

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Plan 2023.</i>	<i>Ostvareno 1-6.2023.</i>
1.	Kredit RF banke za rezervni centar, Ug. br.05053/17	22.041	42.138	34.300	18.126
2.	Kredit RF banke za rutere, Ug. br.04625/21	3.708	7.392	6.000	3.191
3.	Kredit EBRD br. 47324	152.113	319.075	330.000	251.184
4.	Ostale zatezne kamate	3.140	4.116	23.700	-
	Ukupno	181.002	372.721	394.000	272.501

Troškovi *osiguranja*, u iznosu od 19.955 KM, odnose se na osiguranje vozila (4.088 KM), stalnih sredstava (12.405 KM) te osiguranje zaposlenih od povreda na radu (3.463 KM).

VII Putni troškovi u zemlji i inostranstvu

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Plan 2023.</i>	<i>Ostvareno 1-6.2023.</i>
39.	Dnevnice i putni troškovi u zemlji i inostranstvu	54.589	79.592	145.000	89.159
	Ukupno	54.589	79.592	145.000	89.159

Troškovi *službenih putovanja* iznose ukupno 89.159 KM i ostvareni su u vrijednosti od 61% planiranog godišnjeg iznosa.

VIII Ostali porezi i takse

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 1-6.2022.</i>	<i>Ostvareno 2022.</i>	<i>Plan 2023.</i>	<i>Ostvareno 1-6.2023.</i>
40.	Ostali porezi, takse, naknade i druge dažbine	10.040	10.804	17.000	10.322
41.	Poseban porez za podsticanje rehabilitacije invalida	1.584	3.275	5.000	1.810
42.	Poseban porez za zaštitu od elem. nepogoda i vod. naknade	7.126	14.293	20.000	7.739
	Ostali porezi i takse	18.749	28.371	42.000	19.871

Ostali porezi i takse te porezi koji ne zavise od rezultata obuhvataju, prije svega, poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i opću vodoprivrednu nadoknadu od po 0,5%, što se obračunava na neto primanja u FBiH, zatim godišnju komunalnu, administrativne i druge takse radi ovjere i legalizacije određene dokumentacije. Ovdje se evidentira i poseban doprinos za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, za zaposlene čije je prebivalište u FBiH. U okviru pozicije „ostali porezi, takse naknade u druge dažbine“ na osnovu nove Odluke o visini komunalne takse Općine Ilidža došlo je do povećanja troškova komunalne takse, sa 1.480 KM koliko su iznosili u prethodnim godinama, na 7.600 KM u tekućoj godini.

Ukupan iznos obračunatih poreza i naknada po svim osnovama, zaključno sa 30.06.2023. godine je 19.871 KM, što predstavlja oko 47% planiranog godišnjeg iznosa.

IX Ostali rashodi

Red. br.	Naziv	Ostvareno 1-6.2022.	Ostvareno 2022.	Plan 2023.	Ostvareno 1-6.2023.
43.	Članarine udruženjima (ENTSO-E) i druge članarine	443.829	887.233	1.043.000	528.548
44.	Ostali rashodi	1.386	19.299	29.000	29.978
45.	Rashodi utvrđeni iz ranijih godina	6.251	29.909	7.000	3.456
	Ostali rashodi	451.466	936.441	1.079.000	557.982

Polugodišnje ostvarenje grupe troškova iskazane kao *ostali rashodi* iznosi 557.982 KM, što je oko 52 % planiranog godišnjeg iznosa.

Ovdje se po kontnom planu evidentiraju: članarine (ENTSO-E, CIGRE i dr.), ostali rashodi kao i rashodi iz ranijih godina (vanredni rashodi).

Najveći trošak u ovoj grupi predstavlja članarina za ENTSO-E, čiji iznos je 522.335 KM. Osim toga, za članarine u organizacijama *BAKE*, *CIGRE*, *SECI* grupa i drugim izdvojeno je 6.213 KM.

Osim članarina, u strukturi ovih troškova iskazani su i:

- *ostali rashodi* u iznosu od 25.978 KM, rashodi koji se odnose na troškove podrške grupe RG CE za kontinentalnu Evropu pri ENTSO-E, u iznosu 12.509 KM; (negativne) kursne razlike (2.454 KM) nastale u periodu između knjiženja i plaćanja inofaktura, zbog promjene valutnog kursa; troškovi stečajnog postupka za *LE Trading* 11.014 KM.
- *troškovi utvrđeni iz ranijih godina* u iznosu od 3.456 KM koji se odnose na fakture pristigle u 2023, za troškove nastale u 2022. godini.

Naknadno su evidentirani troškovi od sljedećih dobavljača:

1. *ENTSO-E 1.458 KM* korištenje platforme OPC STA - Ovaj trošak je bio planiran u okviru pozicije usluge održavanja softverske opreme-održavanje ENTSO-E platformi za koordinirano planiranje isključenja *OPC* i kratkoročnu provjeru adekvatnosti *STA*
2. *ENTSO-E 1.998 KM* (usluge korištenja PCN mreže)

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA NA DAN 30.06.2023. GODINE

Red. br.	O P I S	Ozn. (+,-)	AOP	IZNOS		
				01.01.- 30.06. 2022.	01.01.- 31.12. 2022.	01.01.- 30.06. 2023.
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobitak (gubitak) prije oporezivanja		501	7.827.375	25.828.129	9.329.837
1.2.	Usklađenja za:					
1.2.1.	Amortizacija	(+)	502	880.147	1.772.753	882.524
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto	(+)(-)	503		643	
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto	(+)(-)	504			
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto	(+)(-)	505			
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto	(+)(-)	506			
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	(+)	507			
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina	(+)	508			
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine	(+)	509			
1.2.9.	Efekti promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto	(+)(-)	510			
1.2.10.	Efekti promjene fer vrijednosti biloške imovine, neto	(+)(-)	511			
1.2.11.	Efekti promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(+)(-)	512			
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto	(+)(-)	513			
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto	(+)(-)	514			
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto	(+)(-)	515			
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto	(+)(-)	516			
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto	(+)(-)	517			
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto	(+)(-)	518			
1.2.18.	Otpisane obaveze	(-)	519			
1.2.19.	(Otpuštanje) dodatno priznata rezervisanja, neto	(+)(-)	520			
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata	(+)(-)	521			
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwilla	(+)	522			
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha	(-)	523			
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha	(-)	524			
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha	(+)	525	181.002	372.721	272.501
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha	(+)(-)	526			
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca	(+)(-)	527	-1.110.841	-9.566.733	749.678
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja	(+)(-)	528	6.238.676	-14.259.347	24.197.501

Izveštaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine	(+)(-)	529			
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima	(+)(-)	530	-8.772.036	-2.081.098	-3.582.802
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza	(+)(-)	531	-7.636.219	10.986.078	-23.150.117
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza	(+)(-)	532			
1.4.	Plaćeni porez na dobit	(-)	533			
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan (korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)	(+)(-)	534	-2.391.896	13.053.146	8.699.122
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(-)	535	-307.985	-311.524	-2.141
2.2.	Prilivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(+)	536			
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina	(-)	537			
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina	(+)	538			
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine	(-)	539		-1.500	-65.000
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine	(+)	540			
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine	(-)	541			
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine	(+)	542			
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji	(+)	543			
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(-)	544			
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(+)	545			
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(-)	546			
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(+)	547			
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku	(-)	548			
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku	(+)	549			
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma	(+)	550			
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma	(+)	551			
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma	(+)	552			
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima	(-)	553			
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima	(+)	554			
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima	(-)	555			
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima	(+)	556			
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima	(-)	557			
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima	(+)	558			
2.25.	Primljene dividende	(+)	559			
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima	(+)	560			
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima	(-)	561			
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti	(+)	562			
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti	(-)	563			

Izveštaj o finansijskom poslovanju NOSBiH-a za I-VI 2023. godine

B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)	(+)(-)	564	-307.985	-313.024	-67.141
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital	(+)	565			
3.2.	Sticanje vlastitih dionica	(-)	566			
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica	(+)	567			
3.4.	Isplaćene dividende	(-)	568			
3.5.	Prilivi od uzetih kredita	(+)	569	2.365.190	2.365.190	
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita	(-)	570	-680.246	-1.531.378	-853.104
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima	(-)	571	-158.572	-334.467	-188.279
3.8.	Otplata glavnice po najmovima	(-)	572			
3.9.	Otplata kamate po najmovima	(-)	573			
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata	(+)	574			
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata	(-)	575			
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti	(+)	576	569	3.246	1.269
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti	(-)	577	-885	-1.568	-970
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)	(+)(-)	578	1.526.056	501.023	-1.041.084
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)	(+)(-)	579	-1.173.825	13.241.145	7.590.897
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA	(+)(-)	580	15.553.151	15.553.151	28.794.296
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	(+)(-)	581			
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)	(+)(-)	582	14.379.326	28.794.296	36.385.193

U novčanom toku od *poslovnih aktivnosti* došlo je do povećanja sredstava, u ukupnom iznosu od 8.699.122 KM. To povećanje odnosi se na ostvareni višak prihoda nad rashodima (9.329.837 KM), amortizaciju (882.524 KM), druga usklađenja (272.501 KM), prilive po osnovu smanjenja potraživanja od prodaje (749.678 KM), prilive po osnovu smanjenja drugih potraživanja (24.197.501 KM), odlive po osnovu smanjenja obaveza prema dobavljačima (3.582.802 KM) i odlive po osnovu smanjenja drugih obaveza (23.150.117 KM).

Novčani tok od *ulagačkih aktivnosti* bilježi odliv novca za nabavku stalnih sredstava, u iznosu od 67.141 KM.

U novčanom toku od *finansijskih aktivnosti (kredit i pozajmice)* bilježi se neto odliv od 1.041.084 KM. Ovaj neto odliv je proistekao iz odliva po osnovu otplate dugoročnih kredita (853.104 KM), odliva po osnovu otplate kamate dugoročnih kredita (188.279 KM), priliva po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1.269 KM) te odliva po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza (970 KM)

Prema tome, u odnosu na 01.01.2023. godine, evidentirano je povećanje *neto novčanih sredstava* za iznos od 7.590.897 KM.